ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ АТЫНАН
ШЕШІМ

2025 жылғы 09 маусым № 3313-25-00-2/453 Талдықорған қаласы

Жетісу облысының мамандандырылған ауданаралық экономикалық соты құрамында:
төрағалық етуші судья Г.С.Джолдасова
А.Даулетованың хатшылығымен,
ашық сот отырысында қойылған талап бойынша азаматтық істі қарады:

ТАЛАП ҚОЮШЫ:
"Алакөл ауданының Достық ауылдық округі әкімінің аппараты" мемлекеттік мекемесі

ЖАУАПКЕР:
«Байсат» жеке кәсіпкері Гульнар Кабдолдаевна Кабидолдаева

ТАЛАП ҚОЮШЫНЫҢ ТАЛАПТАРЫ:
1. мемлекеттік сатып алудың жосықсыз қатысушысы деп тану
2. тұрақсыздық айыбын өндіру

СОТҚА ҚАТЫСҚАНДАР:
Прокурор Ж.Ғ.Сабитов
Талап қоюшының өкілі Е.С-М.Енсебаев
Жауапкердің өкілі Ж.Ерболқызы

СИПАТТАУ БӨЛІГІ:

2025 жылғы 06 ақпанда "Алакөл ауданының Достық ауылдық округі әкімінің аппараты" мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі - Мекеме, тапсырыс беруші) мен «Байсат» жеке кәсіпкері Гульнар Кабдолдаевна Кабидолдаева (бұдан әрі - Орындаушы, «Байсат» жеке кәсіпкері) арасында құрылыспен байланысты емес жұмыстарды мемлекеттік сатып алу туралы № 2 шарты (бұдан әрі - Шарт) жасалған.

Шарттың жалпы сомасы 890 000 теңгені құрайды.

Шарт қол қойған күннен бастап күшіне енеді және 2025 жылдың 31 желтоқсанына дейін қолданылады.

Шарттың орындалуын қамтамасыз ету сомасы енгізілген.

Жауапкер Шарт бойынша Достық ауылдық округінде көшелерді қардан тазалау жұмыстарын жасауға, шарт күшіне енген күннен бастап 2025 жылдың 31 желтоқсанына дейін міндеттелген.

2025 жылғы 11 ақпанда веб-портал арқылы талап қоюшымен жауапкердің атына жіберілген Шарт шеңберінде қабылданған міндеттемелерді, яғни қардан тазалау жұмыстарын орындауға хабарлама жолданды.

2025 жылғы 12 ақпанда веб-портал арқылы Мекеме Орындаушы атына көктемгі су тасқынының алдын алу мақсатында Д.Қонаев көшесі бойындағы жерасты өткелі жолдың екі жағындағы жиналған қалың қарды үнемі ауыл сыртына шығаруды, көк тайғақ бар жерлерге инертті материалды себу жұмыстарын, Т.Рысқұлов көшесінің тратуар аумағын және жол бойындағы мұзды жұмысшылардың күшімен тазалауды ұйымдастыру қажеттілігі туралы қосымша хабарлама жолданды, алайда жауапкер белгіленген мерзімде жұмысты орындамаған.

2025 жылғы 24 ақпанда Шарт тапсырыс беруші тарапынан біржақты бұзу туралы хабарлама жолданып, 2025 жылғы 17 сәуірде бұзылған.

Талап қоюшы жауапкер Шартта өзіне жүктелген міндеттемені орындамағаны үшін мемлекеттік сатып алудың жосықсыз қатысушысы деп тануды және 26 700 теңге құрайтын тұрақсыздық айыбын өндіруді сұраған.

Жауапкерден талап қоюға қарсы пікір түскен жоқ.

Сот отырысына талап қоюшының өкілі Е.С-М.Енсебаев талап қоюды қолдап, толығымен қанағаттандыруды сұрады.

Жауапкердің өкілі Ж.Ерболқызы талап қоюды мойындамай, қанағаттандырудан бас тартуды сұрады, себебі Шарт бойынша міндеттемелер өзімен орындалып жүргенін, алайда қар тазалаушы онымен жұмыс жасаудан бас тартуына және Тапсырыс беруші тарапынан Шартты орындауға бөгеттер болуына байланысты орындалмай қалғанын көрсетті.

Прокурор Ж.Ғ.Сабитов талап қоюды толығымен қанағаттандыру туралы қорытынды берді.

УӘЖДЕУ БӨЛІГІ:

№1 талап бойынша.

Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінің (бұдан әрі - АК) 272-бабына сәйкес міндеттеме - міндеттеме шарттары мен заң талаптарына сәйкес тиісінше орындалуға тиіс.

Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңының (бұдан әрі - Заң) 8-бабының 4-тармағының 3) тармақшасына сәйкес мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылардың тізілімі: мемлекеттік сатып алу туралы өздерімен жасасқан шарт бойынша міндеттемелерін орындамаған не тиісті дәрежеде орындамаған өнім берушілердің тізбесі болып табылады.

Документ подписан: Джолдасова Г. С., 15.06.2025

Дата вступления в законную силу: 16.07.2025, судья Киргабаков М. Б., 21.07.2025

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 3) тармақшасында көрсетілген жағдайда тапсырыс беруші шарт бұзылған не шарттың қолданылу мерзімі өткен күннен бастап күнтізбелік отыз күннен кешіктірмей, осындай өнім берушіні мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тану туралы талап қоюмен сотқа жүгінуге міндетті.

Жауапкер өзіне мемлекеттік сатып алу туралы келісім шарт бойынша жүктелген міндеттемелерді орындамағаны сотта анықталды.

Нәтижесінде 2025 жылғы 17 сәуірде Шарт тапсырыс берушімен біржақты бұзылған.

Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2022 жылғы 21 сәуіріндегі № 4 «Соттардың мемлекеттік сатып алу туралы заңнаманы қолдануы туралы» нормативтік қаулысының 8-тармақшасына сай мемлекеттік сатып алу туралы өнім берушілермен жасалған шарттар бойынша өз міндеттемелерін орындамаған не тиісті түрде орындамаған өнім берушілерді мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылар деп тану туралы талап қоюларды қарау кезінде соттар АК-нің 359-бабына сәйкес азаматтық-құқықтық жауапкершіліктің негізі ретінде өнім берушінің кінәсін және АПК-нің 6-бабының бесінші бөлігіне сәйкес әділдік пен ақылға сыйымдылық өлшемшарттарын негізге ала отырып, тапсырыс беруші үшін туындаған жағымсыз салдарларды назарға алуы қажет. Шарт тарабына шартты жасасу кезінде үміт артуына құқылы болғанынан едәуір дәрежеде айырылуына келтірген залалды жағымсыз салдарлар деп түсінген жөн (АК-нің 401-бабының 2-тармағы).

Сотта жауапкер мемлекеттік сатып алу туралы шарттың талаптарын толығымен орындамаудағы кінәсін жоққа шығармады, алайда Тапсырыс беруші тарапынан көрсетілген бөгделерге байланысты аяқтай алмағанын көрсетті, бірақ уәждерін дәлелдейтін қандай да бір дәлелдеме сотқа ұсынбады.

Шарттың талаптарын орындамау салдарынан Мекемеге жауапкердің әрекетімен талап қоюшыға теріс салдарлар туындағаны сотта анықталды, яғни Шарт тарабына шартты жасасу кезінде үміт артуына құқылы болғанынан едәуір дәрежеде айырылуына келтірген залалды жағымсыз салдарлар деп түсінген жөн.

АК-тің 10-бабының 1-тармағына сай кәсіпкерлік қызмет кәсіпкер атынан, оның тәуекел етуімен және мүліктік жауапкершілігімен жүзеге асырылады.

Жауапкер жеке кәсіпкер бола отырып, мемлекеттік сатып алуға қатысумен байланысты тәуекелдерді көтереді.

Талап қоюшының тарапынан күнтізбелік 30 күн ішінде сотқа жүгіну мерзімі сақталған, талап қоюды сотқа уақытылы тапсырған.

Істің мұндай жағдайында, жауапкерді мемлекеттік сатып алудың жосықсыз қатысушысы деп тану туралы талап қоюы қанағаттандырылуға жатады.

№2 талап бойынша.

Документ подписан: Джолдасова Г. С., 15.06.2026

Дата вступления в законную силу: 16.07.2025, судья Киргабаков М. Б., 21.07.2025

АК-нің 293-бабына сәйкес борышқор міндеттемесін орындамаған немесе тиісінше орындамаған ретте, атап айтқанда, орындау мерзімін өткізіп алған ретте несие берушіге төлеуге міндетті, заңдармен немесе шартпен белгіленген ақша сомасы айып төлеу (айыппұл, өсім) деп танылады. Айып төлеу туралы талап бойынша несие беруші оған келтірілген залалдарды дәлелдеуге міндетті емес.

Заңның 17-бабының 9-тармағының 2) тармақшасында өнім беруші мемлекеттік сатып алу туралы шарт бойынша қабылдаған міндеттемелерін орындамаған не тиісінше орындамаған жағдайда, тапсырыс беруші тұрақсыздық айыбын (айыппұлды, өсімпұлды) өндіріп алуды қамтамасыз ететіні, шарттың 8.3.-тармағында қызмет көрсету мерзімдерін өткізіп алған жағдайда, тапсырыс беруші өнім берушіден ол міндеттемелерін толық орындамаған жағдайда мерзімі өткен әрбір күн үшін шарттың жалпы сомасының 0,1% мөлшерінде тұрақсыздық айыбын ұстайтыны (өндіріп алатыны) көзделген.

Талап қоюшының есебі бойынша тұрақсыздық айыппұл көлемі 26 700 теңгені құрайды.

Сот талап қоюшымен есептелген тұрақсыздық айыбының сомасы дұрыс және Шарт талаптарына сай деген тұжырымға келеді.

Көрсетілгендердің негізінде, талап қоюшының жауапкерден 26 700 теңге тұрақсыздық айыбын өндіру туралы талабы қанағаттандырылуға жатады.

Қазақстан Республикасы Азаматтық процестік кодексінің (бұдан әрі - АПК) 117-бабына сәйкес жауапкерден жергілікті бюджет пайдасына талап қоюшы төлеуден босатылған мемлекеттік баж салығы 2 767 теңге өндірілуге жатады.

ҚАРАР БӨЛІГІ:

АПК-нің 223-226-баптарын басшылыққа алып, **сот**

ШЕШІМ ЕТТІ:

Талап қоюшы "Алакөл ауданының Достық ауылдық округі әкімінің аппараты" мемлекеттік мекемесі талап қоюы қанағаттандырылсын.

Жауапкер «Байсат» жеке кәсіпкері Гульнар Кабдолдаевна Кабидолдаева мемлекеттік сатып алудың жосықсыз қатысушысы деп танылсын.

Жауапкер «Байсат» жеке кәсіпкерінен Гульнар Кабдолдаевна Кабидолдаевадан мемлекет пайдасына 26 700 (жиырма алты мың жетіжүз) теңге тұрақсыздық айыбы және 2 767 (екі мың жеті жүз алпыс жеті) теңге мемлекеттік басж сомасы өндірілсін.

Шешімге АПК-нің 403, 404-баптарының талаптарын сақтай отырып Жетісу облысының мамандандырылған ауданаралық экономикалық соты

Документ подписан: Джолдасова Г. С., 15.06.2025

Дата вступления в законную силу: 16.07.2025, судья Киргабаков М. Б., 21.07.2025

арқылы Жетісу облыстық сотының азаматтық істер жөніндегі сот алқасына шағым, прокурор өтінішхат - шешім түпкілікті нысанда шығарылған күннен бастап бір ай ішінде, келтіруге құқылы.

Судья Г.С.Джолдасова

Документ подписан: Джолдасова Г. С., 15.06.2025

Дата вступления в законную силу: 16.07.2025, судья Киргабаков М. Б., 21.07.2025